

Memo

memonummer 1
datum 10 februari 2016
aan Hester van Griensven
van Michel Braad
kopie -
project Functiewijziging Sporthal Vliegende Vennen
projectnr. 253362
betreft Mitigerende maatregelen vleermuizen

Aanleiding

In juni 2015 (update d.d. december 2015) is de Quicksan flora en fauna 'Functiewijziging t.b.v. Sporthal Vliegende Vennen' verschenen. Vleermuisonderzoek uit 2004 (De Graaf, 2005) heeft aangetoond dat in delen van het plangebied een vliegroute van vleermuizen (beschermd in het kader van de Flora- en faunawet) aanwezig was langs de oostzijde van het bos. Tevens blijkt uit het onderzoek dat het plangebied werd gebruikt als foerageergebied. Op basis van het terreinbezoek in juni 2015 wordt geconcludeerd dat het plangebied mogelijk nog steeds van belang is voor vleermuizen (uit de omgeving) en functioneel kan zijn als foerageergebied en/of vliegroute. Gezien de datering van het vleermuisonderzoek (2004) zal nader onderzocht moeten worden of het plangebied nog steeds van (essentieel) belang is voor vleermuizen en welke functie het plangebied voor vleermuizen heeft. Door middel van een nader onderzoek in 2016 wordt het effect van de voorgenomen ontwikkeling en het belang van de functies (o.a. vliegroute en foerageergebied) voor beschermde vleermuizen bepaald. Indien uit het onderzoek naar voren komt dat negatieve effecten optreden op vleermuizen (en daarbij verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet overtreden worden), dan is een ontheffing Flora- en fauna noodzakelijk.

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig en bomen met duidelijke hopen en gaten zijn niet aangetroffen. De kans op verblijfplaatsen in het plangebied is daarmee niet zeer groot. Het plangebied is gezien de aanwezigheid van unieke groene elementen ten opzichte van de omgeving wel van belang voor vleermuizen uit de omgeving. Door het verwijderen van een deel van het bos en enkele bomen aan de Den Butter, t.b.v. de bouw van de sporthal en door de aanleg van de parkeerplaats, wordt de (mogelijke) vliegroute en het foerageergebied mogelijk aangetast.

In overleg met de gemeente is bepaald dat op voorhand maatregelen worden getroffen om (mogelijke) negatieve effecten op vleermuizen te mitigeren, dan wel te voorkomen.

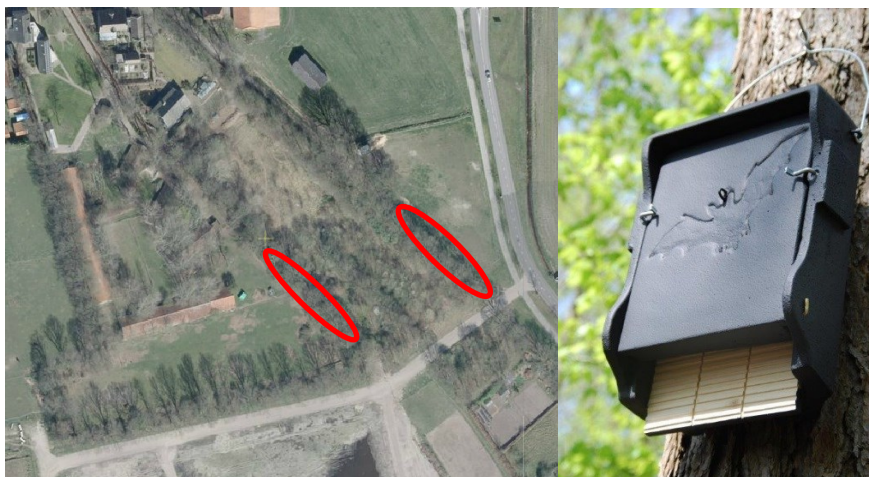
Mitigerende maatregelen

Op voorhand zijn een aantal maatregelen te nemen die eventuele effecten op vleermuizen kunnen mitigeren, dan wel voorkomen. Het gaat dan met name om het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen, optimaliseren van foerageergebied, behouden van de vliegroute en het aanbrengen van vleermuisvriendelijke verlichting.

Alternatieve verblijfplaatsen

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig en bomen met duidelijke hopen en gaten zijn niet aangetroffen. De kans op verblijfplaatsen in het plangebied is daarmee niet zeer groot. Indien tijdens het nader onderzoek van 2016 toch verblijfplaatsen worden aangetroffen, is hiervoor een FFwet ontheffing nodig bij het verwijderen van de verblijfplaatsen. Daarnaast moeten, indien verstoord of aangetast, deze verblijfplaatsen gemitigeerd worden. Voor verblijfplaatsen geldt een gewenningsperiode (3 – 6 maand of geheel vliegseizoen), afhankelijk van de functie (zomer, kraam of paarverblijf) die een dergelijke verblijfplaats heeft (RVO, 2014). Door vroegtijdig te anticiperen op de mogelijkheid van verblijfplaatsen in het plangebied, hoe klein ook, wordt deze gewenningsperiode reeds in 2016 doorlopen zodat vertraging in het proces voorkomen wordt.

Daarom worden in het plangebied op twee locaties vier vleermuiskasten opgehangen. Aangezien in het plangebied alleen bomen voorkomen is gekozen voor kasten die voornamelijk door boombewonende vleermuizen worden gebruikt. Dergelijke kasten kunnen ook gebruikt worden door gebouwbewonende soorten.

Figuur 1: Mogelijke locaties van 2x4 kasten en Schweglerkast 1FF.

Optimaliseren foerageergebied

Het plangebied is in de huidige situatie reeds een foerageergebied voor vleermuizen. Zo blijkt uit het vleermuisonderzoek uit 2004 en de verwachting uit de Quicksan flora en fauna. Door het realiseren van de sporthal en de parkeerplaats verdwijnt er foerageergebied voor vleermuizen. De essentie van het foerageergebied moet nog worden bepaald door het nader onderzoek 2016. Echter, op voorhand, *worden* enkele groenvoorzieningen (o.a. bomen en struiken) aangeplant en indien mogelijk een poel aangelegd om het foerageergebied in het plangebied te optimaliseren.

Vliegroute

In 2004 is een vliegroute van vleermuizen langs de Den Butter aangetroffen. In 2016 wordt nader onderzocht hoe essentieel deze route is voor vleermuizen uit de omgeving. Door het realiseren van de sporthal en de parkeergelegenheid wordt de huidige situatie verstoord. In het kader van de Flora- en faunawet is van belang om de vliegroute voor vleermuizen te behouden. Dit kan door het aantal te kappen bomen langs de Den Butter te beperken, waardoor geen grote gaten in de lijnvormige structuur ontstaan. De gaten zouden niet groter dan 25 - 50 meter mogen zijn, afhankelijk van de bomenrijen en achterliggende vegetatie. Door in het ontwerp hier rekening mee te houden wordt de vliegroute behouden. Een FFwet ontheffingaanvraag is nodig indien de vliegroute essentieel blijkt te zijn en negatieve effecten niet (geheel) voorkomen kunnen worden. Het onderzoek in 2016 zal hier duidelijkheid in moeten geven.

Vleermuisvriendelijke verlichting

Vleermuizen zijn over het algemeen (zeer) gevoelig voor lichtverstoring. Zowel bij verblijfplaatsen, op (essentiële) vliegroutes als in hun jachtgebied. Vooral straatverlichting kan leiden tot verblinding bij deze nachtdieren. De vliegroute langs de Den Butter moet behouden blijven, waardoor extra aandacht wordt besteedt aan vleermuisvriendelijke verlichting nabij de nieuwe sporthal en parkeerplaats. Vleermuisvriendelijke verlichting (o.a. batlamp, zie Figuur 2) wordt aangebracht op locaties die verlicht moeten worden. Hierdoor worden vleermuizen op vliegroute langs de Den Butter niet verstoord door hinderlijke lichtverstoring.

Figuur 2: Vleermuisvriendelijke verlichting (bron: <http://www.rws.nl/wegen/wegbeheer/natuur-en-milieu/verbinden-natuurgebieden/vleermuisvriendelijke-verlichting/>).

Conclusie

Door bovenstaande mitigerende maatregelen uit te voeren wordt zoveel mogelijk voorkomen dat effecten op vleermuizen optreden. Het eventueel aantreffen van belangrijke functies voor vleermuizen in het plangebied tijdens het nader onderzoek 2016 staat de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg, aangezien de mogelijke effecten te mitigeren zijn. Een eventueel negatief effect op vleermuizen, en de noodzaak tot het aanvragen van een FFwet ontheffing, kan pas bepaald worden na het uitvoeren van het nader onderzoek 2016. Door vooraf de mogelijke effecten te mitigeren wordt aan de gewenningsperioden voldaan en rekening gehouden met de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied.